

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

Τμήμα Γ

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11,
114 73, Αθήνα

Πληροφορίες: Α. Σαργιάνου

Τηλέφωνο: 210 641 7953

e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

**Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική
Συνεργασία»**

abouzianni@mou.gr

kthemeli@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Θέμα: Περιβαλλοντική έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Συνεργασίας Interreg
Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027.**

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Την ΚΥΑ με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β' 1225) «Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ», όπως έχει τροποποιηθεί με τις ΚΥΑ υπ' αρ. 40238/2017 (Β' 3759) και ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923).
2. Το με α.π. 3485/14.1.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/3994/260/17.1.2022).
3. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/18456/1157/24.2.2022 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ.

4. Το με α.π. 24471/4.3.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/27010/1785/18.3.2022).
5. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/28373/1871/23.03.2022 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, στο οποίο αναφέρεται η διαδικτυακή ανάρτηση της ΣΜΠΕ στην ιστοσελίδα <https://greece-cyprus.eu/%ce%b1%ce%bd%ce%ac%cf%81%cf%84%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%83%ce%b9%ce%bf%cf%80%ce%bf%ce%af%ce%b7%cf%83%ce%b7-%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%82-%cf%84%ce%bf-%ce%ba%ce%bf%ce%b9%ce%bd%cf%8c/> και στο πλαίσιο του άρθρου 7 της ΚΥΑ υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006, ζητείται:
 - 5.1. Από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως Αρχή Σχεδιασμού, να δημοσιοποιήσει στο κοινό την έναρξη της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ και να δώσει στο ενδιαφερόμενο κοινό την ευκαιρία να διατυπώσει τις απόψεις του.
 - 5.2. Από τα Περιφερειακά Συμβούλια Κρήτης, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και να θέσουν στη διάθεση του κοινού, όποτε ζητηθεί, τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου ΣΜΠΕ.
 - 5.3. Από τις ακόλουθες Δημόσιες Αρχές να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ:
 - 5.3.1. Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.2. Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.3. Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.4. Διεύθυνση Προστασίας Δασών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.5. Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.6. Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 5.3.7. Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού.
 - 5.3.8. Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

- 5.3.9. Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
 - 5.3.10. Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
 - 5.3.11. Γενική Γραμματεία Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
 - 5.3.12. Γενική Γραμματεία Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
 - 5.3.13. Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
 - 5.3.14. Γενική Γραμματεία Δημόσιων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
 - 5.3.15. Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
 - 5.3.16. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
 - 5.3.17. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
 - 5.3.18. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης.
6. Το με α.π. 132095/04.04.2022 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αρ. 5 παραπάνω έγγραφο στις Υπηρεσίες Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων (α) Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδος και Κυκλάδων, (β) Δωδεκανήσου, (γ) Βορείου Αιγαίου και (δ) Κρήτης, προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ.ΔΙΠΑ/33660/2351/06.04.2022).
7. Το με α.π. 34029/427/18.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κυκλάδων, με θετική γνωμοδότηση επί του περιεχομένου ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/40854/2890/26.04.2022).
8. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/32478/583/28.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς αντιρρήσεις για τη ΣΜΠΕ και με επισημάνσεις σχετικά με το θεσμικό σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/41785/2942/28.04.2022).
9. Το με α.π. 132095/20.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αρ. 5 ανωτέρω έγγραφο στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, προκειμένου να

διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/42536/2996/29.04.2022).

10. Το με α.π. 132095/29.04.2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης, χωρίς αντίρρηση για την ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/42931/3020/04.05.2022).
11. Το με α.π. 636/18.04.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αρ. 5 ανωτέρω έγγραφο στις Διευθύνσεις Δασών των Νομών Κρήτης, προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/44538/3120/05.05.2022).
12. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/29248/446/18.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ, με θετική γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/51707/3606/23.05.2022).
13. Το με α.π. 152840/27.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, με παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/54668/3774/30.05.2022).
14. Το με α.π. 132095/27.05.2022 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, χωρίς αντίρρηση για την ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/54376/3746/30.05.2022).
15. Το με α.π. 673/106808/31.05.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόψεις επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/55154/3801/31.05.2022).
16. Το με α.π. 1498/12.05.2022 έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας, με το οποίο κρίνεται ικανοποιητική η ΣΜΠΕ ως προς την επάρκεια και το περιεχόμενο και με ορισμένες παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της μελέτης (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/56119/3871/02.06.2022), καθώς και τα σχόλια της Αρχής Σχεδιασμού που καλύπτουν τις παρατηρήσεις αυτές.
17. Το με α.π. 161995/03.06.2022 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Περιφέρειας Κρήτης, με συνημμένη την υπ' αρ. 29/2022 (ΑΔΑ: ΩΥ507ΛΚ-Ι6Σ) απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης με θετική υπό όρους γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/57643/3953/06.06.2022).
18. Το με α.π. 132095/11.06.2022 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου, με απόψεις επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/60417/4128/14.06.2022).
19. Το με α.π. 11370/06.06.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού, χωρίς αντίρρηση επί της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/62254/4282/17.06.2022).

20. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/29248/300/20.06.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ, με απόψεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65536/4548/27.06.2022).

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την περιβαλλοντική έγκριση του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027, βάσει της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης με το κοινό και τις αρμόδιες αρχές, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση και υλοποίησή του, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού, καθώς και του συνόλου των φυσικών και νομικών προσώπων που θα συμμετάσχουν στις ως άνω ενέργειες.

A. Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Η στρατηγική του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027 αφορά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της διασυνοριακής περιοχής συνεργασίας μέσω της ενίσχυσης της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της προώθησης του πολιτισμού, του βιώσιμου τουρισμού και της κοινωνικής οικονομίας

Η περιοχή διασυνοριακής συνεργασίας περιλαμβάνει τρεις Περιφέρειες για την Ελλάδα (Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) και για την Κύπρο το σύνολο της χώρας.

Το Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027 βασίζεται στις ακόλουθες Προτεραιότητες:

1. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή με αποδοτική πράσινη ενέργεια, πρόληψη των κινδύνων και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
2. Προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης μέσω της ενίσχυσης του πολιτισμού, του βιώσιμου τουρισμού και της κοινωνικής οικονομίας.
3. Μεγαλύτερη ασφάλεια και προστασία στην περιοχή παρέμβασης, μέσω της αποτελεσματικότερης ένταξης προσφύγων και μεταναστών.

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

B.I. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης.

Η διάρθρωση και το περιεχόμενο του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027, όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ δεν χρειάζεται να υποστούν διαφοροποιήσεις πριν την έγκρισή του, διότι το πρόγραμμα ενσωματώνει επαρκώς την περιβαλλοντική διάσταση.

B.II. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος.

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογικότερη διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027 θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν.

1. Η ολοκληρωμένη μέριμνα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον θα πρέπει να αποτελέσει οριζόντια απαίτηση κατά τις διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος. Για το σκοπό αυτό η Αρχή Σχεδιασμού, στο πλαίσιο του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του προγράμματος, οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δράσεις του προγράμματος θα χαρακτηρίζονται από επαρκή περιβαλλοντική συμβατότητα. Δομικά στοιχεία της διαδικασίας αυτής μπορούν να αποτελέσουν, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, τα εξής:

1.1. Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο, κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κάθε δράσης του προγράμματος, έχουν ληφθεί υπόψη:

1.1.1. Οι περιφερειακές και εθνικές δεσμεύσεις για την κλιματική αλλαγή, τόσο σε ότι αφορά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου όσο και στην προσαρμογή στις μεταβολές που συντελέστηκαν ή επέρχονται, όπως τα παραπάνω αποτυπώνονται στα σχετικά εθνικά ή περιφερειακά σχέδια.

1.1.2. Ο ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105) και το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019), όπως εκάστοτε ισχύει.

1.1.3. Ο ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30^{ής} Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας

94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129) και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Β' 185/2020), όπως εκάστοτε ισχύει.

- 1.1.4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (Β' 182/2021).
 - 1.1.5. Η εθνική στρατηγική και οι ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για τη βιοποικιλότητα.
 - 1.1.6. Το σύστημα χωρικού σχεδιασμού (ν. 4759/2020 όπως ισχύει) και τα σχέδια που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο εφαρμογής του.
 - 1.1.7. Οι κατευθύνσεις και απαιτήσεις των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Υδατικών Διαμερισμάτων των περιοχών παρέμβασης του προγράμματος.
 - 1.1.8. Οι εξελίξεις στο εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν στην ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική, στο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και στη γαλάζια ανάπτυξη.
 - 1.1.9. Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- 1.2. Απαίτηση ένταξης στο σχεδιασμό των δράσεων του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027, συστήματος διασφάλισης ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η λειτουργία των έργων που θα προκύψουν ως αποτέλεσμα των δράσεων του προγράμματος, θα χαρακτηρίζονται εξαρχής από:
- 1.2.1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 954 του Κανονισμού 2021/1060 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αειφορική χρήση και προστασία υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, αποτροπή και έλεγχος ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων), όπου αυτό απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο.
 - 1.2.2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα σχετικά θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- 1.2.3. Συμμόρφωση στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θα θέτει το εκάστοτε πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος και οι περιβαλλοντικοί όροι του κάθε έργου.
 - 1.2.4. Δυνατότητα και ετοιμότητα εξέλιξης προς τις απαιτήσεις που δημιουργεί η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση.
 - 1.2.5. Αποφυγή συσσωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων.
2. Για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων, στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027, θα πρέπει να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
- 2.1. *Βελτιστοποίηση χωροθέτησης:* οι υποδομές και επενδύσεις θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από κατάλληλες χωροθετήσεις των εγκαταστάσεών τους, κατά προτεραιότητα εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εντός εκτάσεων με αυξημένη καταλληλότητα, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων. Στα κριτήρια καταλληλότητας θα πρέπει να συμπεριληφθεί με αυξημένη βαρύτητα η αξιοποίηση ή/και αποκατάσταση διαταραγμένων εκτάσεων και υποβαθμισμένων εδαφών, ενώ θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα στις περιοχές εδαφών όπου παρατηρούνται φαινόμενα ερημοποίησης και διάβρωσης. Ειδική μέριμνα απαιτείται επίσης για τη διασφάλιση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας που αξιοποιείται για την κάλυψη διατροφικών αναγκών.
 - 2.2. *Προστασία και αποκατάσταση φυσικών ενοτήτων και τοπίων και ενίσχυση των φυσικών στοιχείων στους ιστούς των πόλεων:* Η μέριμνα για το τοπίο, καθώς και η συνέχεια και συνοχή του φυσικού και αστικού χώρου θα πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο στοιχείο κάθε μορφής χωρικού σχεδιασμού. Επιπλέον, ιδιαίτερη μέριμνα και ενθάρρυνση θα πρέπει να δοθεί στην προστασία και ανάδειξη φυσικών στοιχείων μέσα στους ιστούς των πόλεων, καθώς και στη λειτουργική τους ένταξη και διασύνδεση με τις αστικές λειτουργίες.
 - 2.3. *Περιορισμός κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον:* Οι υποδομές και επενδύσεις που ενισχύονται από το πρόγραμμα θα πρέπει να ενσωματώνουν σχέδια περιορισμού και αντιμετώπισης κινδύνων ρύπανσης ή καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος (δασικές εκτάσεις, αγροτικά οικοσυστήματα, θαλάσσιο περιβάλλον κ.ά.).
 - 2.4. *Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων:* στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την

αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των μεταβολών στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδάτων.

- 2.5. *Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος:* Η πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και προστασία ευαίσθητων θαλάσσιων ή παράκτιων σχηματισμών, θα πρέπει να αποτελεί απαίτηση για την ενίσχυση από το πρόγραμμα έργων ή επενδύσεων σε παράκτιες ή θαλάσσιες ζώνες.
 - 2.6. *Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας:* Στο επίπεδο των παρεμβάσεων του προγράμματος, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού, καθώς και την πληρέστερη ένταξη κάθε έργου στο περιβάλλον της περιοχής υποδοχής του.
 - 2.7. *Προστασία της βιοποικιλότητας:* Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα θα πρέπει να ενσωματώνει κριτήρια προστασίας της βιοποικιλότητας και ανταπόκρισης των ενισχυόμενων επενδύσεων στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και έλεγχο συμβατότητας με τις προβλέψεις των σχεδίων διαχείρισης των επηρεαζόμενων περιοχών.
3. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των υποδομών και επενδύσεων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος ή θα ενισχυθούν από αυτό, θα πρέπει να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις.
 - 3.1. *Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος:* Οι κτιριακές εγκαταστάσεις των έργων του προγράμματος θα πρέπει να ανταποκρίνονται, στο μέγιστο εφικτό βαθμό, στις αρχές της πράσινης δόμησης, της ελαχιστοποιημένης κατανάλωσης ενέργειας και της μείωσης στη συμβολή του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας.
 - 3.2. *Ενίσχυση βιώσιμης κινητικότητας:* Οι επενδύσεις εντός ή στην περίμετρο αστικών περιοχών θα πρέπει να ενσωματώνουν μέτρα για την ενθάρρυνση και διευκόλυνση χρήση μέσων συλλογικής μετακίνησης, ποδηλάτου και άλλων τρόπων μετακίνησης που διακρίνονται από φιλικότητα προς το περιβάλλον, όπως η ηλεκτροκίνηση.
 - 3.3. *Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους:* Στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων εντός ή σε γειτνίαση με αστικές περιοχές, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται μέριμνα για την πρόληψη ατυχημάτων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν περιβαλλοντική υποβάθμιση, καθώς και μέτρα για τον περιορισμό και την αποτελεσματικότερη δυνατή αντιμετώπιση των συνεπειών τους.

4. Για την προώθηση της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης σε νησιωτικές περιοχές υψηλής ελκυστικότητας, στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία των επενδύσεων που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα, θα πρέπει να επιδιώκεται συνεχής, παράλληλη και ισορροπημένη ανάπτυξη όλων των τομέων της οικονομίας σε περιφερειακό και μακροπεριφερειακό επίπεδο, διατηρώντας ταυτόχρονα την περιβαλλοντική δομή και την πολιτισμική ιδιαιτερότητα της περιοχής, ενώ σε κάθε περίπτωση, η τουριστική ανάπτυξη θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προγράμματος, θα πρέπει να πραγματοποιείται με τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που θα καταγράφονται κατά την επιχειρησιακή παρακολούθηση υλοποίησης του προγράμματος, με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού.
2. Ως εκ τούτου, στον μηχανισμό παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος θα πρέπει να ενταχθούν πρόνοιες συλλογής στοιχείων που να αφορούν:
 - 2.1. Στην εφαρμογή των όρων που τέθηκαν στην ενότητα Β.ΙΙ παραπάνω.
 - 2.2. Σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν ή ενισχύθηκαν από το πρόγραμμα.
3. Η συλλογή και επεξεργασία των παραπάνω στοιχείων θα πραγματοποιείται στην αρχή κάθε έτους από την έναρξη υλοποίησης του προγράμματος και τα αποτελέσματα θα αποτυπώνονται σε έκθεση περιβαλλοντικής παρακολούθησης, η οποία θα δημοσιοποιείται με ανάρτησή της στο διαδικτυακό τόπο της Αρχής Σχεδιασμού, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στο ενδιαφερόμενο κοινό να εκφράσει τις απόψεις του για το περιεχόμενο της έκθεσης.
4. Η εφαρμογή των προτάσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης που διατυπώνονται στην ενότητα 7.5 της ΣΜΠΕ καθίσταται υποχρεωτική, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα απόφαση ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

Σε περίπτωση τροποποίησης του σχεδίου, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην ΚΥΑ με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225), όπως ισχύει.

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει σε δημοσιοποίηση της παρούσας απόφασης για την ενημέρωση του κοινού, αναρτώντας την απόφαση στην επίσημη ιστοσελίδα της, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της (παρ. 11 του άρθρου 7 σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 107017/2006, όπως ισχύει).

Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Στις πράξεις ή αποφάσεις έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Αναρτητέα Πράξη